

En Forening til Stiftelse af Ægteskaber.

Af Hans Suenson.

Det er ikke Hensigten med efterfølgende Linjer at tilraade Oprettelsen af en Forening med det i Overskriften angivne Formaal. Hensigten er kun at henlede Læsernes Opmærksomhed paa en saadan Forenings Existens; den har sit Hovedsæde i Paris og kalder sig „*la société de Saint-François-Régis*“ og er en af de mange franske Foreninger, der har sat sig til Opgave at forbedre de ubemidlede Klassers Kaar. Denne Forenings Virksomhed gaar da ud paa at hjælpe ubemidlede Folk til at indgaa Ægteskab ikke for paa en kunstig Maade at forøge Ægteskabernes Antal, men for at faa de illegitime Forbindelser forandrede til lovlige Ægteskaber, navnlig for derigjennem at faa de uægte Børn legitimerede. Dog hjælper den ogsaa Folk, som ikke have levet sammen, til at indgaa Ægteskab, naar de ere trængende og velanbefalede, idet Foreningen paa denne Maade mener at kunne formindske det overhaandtagende Antal af uægte Børn.

Det kan ikke nægtes, at en saadan Forening er fuldt berettiget i Paris; den er et let forklarligt Foster af de faktiske Forhold i denne store By.

Forinden jeg gaar over til at vise, hvorledes „*la société de Saint-François-Régis*“ virker og i hvilket Om-

fang det nu i en Række af Aar har virket, skal jeg blot med et Par Ord og et Par Tal dvæle ved de Forhold, der give denne Forenings Existens fuld Berettigelse.

De uægte Fødslers Antal i Paris (Departementet Seine) er meget stort. Af 100 Fødder beløb saaledes i 1872 de uægte Fødslers Antal sig

i Departement Seine til	24,61
i de andre Byer . . . -	10,42
paa Landet -	4,08
Hele Frankrig	7,21.

Uagtet det anførte Tal for Paris: 24,61 synes meget stort, tør det dog betragtes som aldeles givet, at det ikke er stort nok. Mange uægte Fødslers komme utvivlsomt slet ikke til Avtoriteternes Kundskab, og uden at træde Sandheden for nær tør man sikkert anslaa de uægte Fødslers Antal i Paris til omtrent 30 pCt. af samtlige Fødslers.

Det er ganske vist et alvorligt Onde, der her er Tale om, men forresten maa man vogte sig for at dømme Parisersamfundet for haardt med Hensyn til dette Spørgsmaal; de faktiske Forhold bør tages med i Betragtning.

Først og fremmest maa man da huske, at Paris er en By med ligesaa mange Mennesker som hele Danmark. Meget kan i en saadan By i laug Tid forblive skjult for Omverdenen, medens det hos os snart vilde være en offentlig Sag. Men hertil kommer et meget vigtigt Forhold, som har den største Betydning med Hensyn til det ompurgte Forhold. Kvindearbejdet er stærkt benyttet i Paris, i et ganske anderledes Omfang end hos os. Hvilket uhyre Antal sluger saaledes ikke Pariserindustrien? Læg blot Mærke til følgende Tal fra 1872, da der i Paris var beskæftiget med Tilberedelse af Fødemidler 8,896

Kvinder, med Forfærdigelse af Klæder 74,780, med at spinde og væve 17,914, og de egenlige Pariserartiklers Forarbejdelse beskjæftigede 21,261 Kvinder. Ialt udgjorde Arbejderskernes Antal 174,437 mod henimod dobbelt saa mange Mænd: 346,120. Undertiden kan et enkelt Etablissement beskjæftige en hel Hær af Arbejdersker, saaledes Tobaksfabrikken, hvor henimod 2000 Kvinder finde Beskjæftigelse mod omtrent 200 Mænd. Og ikke blot i Industrien er Kvindens Arbejdskraft saa stærkt benyttet, i Kafeerne, i Butikkerne, paa Restaurationerne, overalt findes de. Mange af disse Arbejdersker ere ganske blottede for Slægtninge i Paris, de ere jo for en stor Del komne dertil fra de andre Byer og fra Landet for des lettere at tjene deres Brød i Hovedstaden. Men Daglønnen slaar kun daarlig til, saaledes havde i 1860*): 17,203 under 1 Frc. 25 Cent. om Dagen og 88,340 mellem 1 Frc. 50 Cent. og 4 Frcs. daglig, medens kun et meget ringe Antal kunde opnaa en højere Dagløn. Det Liv, disse Arbejdersker ere henviste til at leve, er ikke meget glædeligt. Hvad Under da, at de let bukke under for Fristelsen. De finde «en Amant», de stifte et Hjem sammen, og dette Hjem tager sig for Omverdenen ganske ud som om der forelaa et lovligt Ægteskab. I økonomisk Henseende kan det ikke nægtes, at den enkeltstaaende Arbejders og og Arbejderskes Stilling herved for en Tid forbedres. Hans og hendes Dagløn udgjør tilsammen en Sum, hvorfor de saa nogenlunde kunne komme ud af det, og naar Arbejdstiden er forbi, finde de et hyggeligt Hjem og kjært Selskab; thi man maa vel erindre, at det som oftest er

*) Siden 1860 er naturligvis Lønnen steget ikke saa lidt. Enquëten af 1872 giver kun mangelfulde Oplysninger i denne Retning, idet den kun opgiver Gjennemsnitslønnen for hver Industrigræn.

en virkelig Sympathi, der fører til et saadant Samliv. Men Tiden gaar, og Børnene komme, og med Børnene kommer Straffen.

Forbindelsen er nemlig af en saa løs Beskaffenhed, at der ikke blot ikke foreligger noget Ægteskab, men hertil kommer, at den franske Lovgivning ganske overlader til Faderens Forgodtbefindende, om han vil sørge for Børnene eller ikke. Hvilke Ulykker fører ikke denne Lovgivningens Opfattelse til! Den illegitime Forbindelse holdes vanskelig vedlige i Længden. I nogle Tilfælde vil en opstaaet Uenighed, i andre maaske Fortvivlelse, men i de allerfleste Tilfælde Slyngelagtighed bevirke, at Faderen en skjøn Dag kaster Forsørgelsen af Børnene helt og holdent over paa Moderen. Saa staar hun der altsaa alene med Børnene. En ikke uforskyldt Straf har ramt hende, men Straffen rammer ogsaa de uskyldige Børn.

Den franske Lovgivnings Overbærenhed med Faderen er næsten ubegribelig. Artikel 340 i Code civil siger: «Det er forbudt at eftersøge Paterniteten. I Tilfælde af Bortførelse kan Bortføreren, naar det Tidspunkt, paa hvilket Bortførelsen er sket, falder sammen med Konceptionstiden, paa de interesserede Parters Forlangende blive erklæret for Barnets Fader.»

Naar der altsaa ses bort fra Artiklens sidste Del, der giver en indskrænkende Bestemmelse, naar der foreligger en Bortførelse, men som umulig kan have nogen større praktisk Betydning, saa er det i al Almindelighed forbudt at anstille Undersøgelse om hvem der er Barnets Fader, og de uægte Børn blive saaledes fra Lovens Side betragtede som faderløse, de have kun en Moder og kun paa hende hviler Forsørgelsespligten.

Naar man vil spørge om den almindelige Opfattelse

i Frankrig giver den nævnte Artikel Medhold eller ikke, saa er det naturligvis meget vanskeligt for en Udlænding at have nogen velbegrundet Mening om, i hvad Retning den almindelige Mening i et fremmed Land gaar i et saa specielt Spørgsmaal, det kan jo ofte være vanskeligt nok at kjende den almindelige Mening, naar Talen er om sit eget Land. Men det maa dog her være mig tilladt at bemærke, at jeg i 1875 overværede et Møde i Selskabet *la société d'économie sociale*, hvor Artikel 340 nærmere blev drøftet. Dette Selskab, for hvilket den lærde F. le Play er Generalsekretær, tæller ikke faa Berømtheder og dirigeredes ved den omtalte Lejlighed af Michel Chevalier. Alle som En udtalte sig imod det Urigtige og Farlige, der ligger i Art. 340. Man gik her grundig til Værks og gik nøje ind paa Begrebet «Forførelse». Jeg skal ikke trætte Læseren med denne Diskussion, men kun anføre, at det sloges fast, at ligesaa urigtigt som det var at kaste Forsørgelsespligten udelukkende over paa Moderen, ligesaa urigtigt vilde det være, udelukkende at lade den hvile paa Faderen; thi Forførelsen var altid gjensidig, de to Parter vare Medskyldige, og de burde altsaa dele Ansvaret. Der hævdedes hvor farlig den gjældende Lovbestemmelse var for det sociale Liv, idet den befordrede Forførelser, illegitime Forbindelser og Fødsler af uægte Børn.

Maaske En og Anden vil slaa sig til Ro med den Tanke, at det Foranstaaende er sat i et noget for mørkt Lys, og at de illegitime Forbindelser i Frankrig maaske dog alligevel ikke ere saa udbredte, men kun findes hist og her. Nej, Sandheden er den, at de have en saa stærk Udbredelse, saa at kun de Færreste have nogen Forestilling derom.

Det ligger i Sagens Natur, at de fleste af disse Forbindelser opløses uden at føre til Ægteskab, og Børnene vedblive da at være uægte. Men hvor stort maa Antallet af disse Forbindelser ikke være, naar man af den franske officielle Statistik erfarer, at i Aaret 1872 blev i hele Frankrig 14,443 illegitime Forbindelser legitimerede som Ægteskaber med et Antal af 17,747 Børn. I Paris alene var Antallet 2,521 med 3,517 Børn, og af samtlige i Paris i Aaret 1872 stiftede Ægteskaber udgjorde de illegitime Forbindelser, der nu ved Ægteskab legitimeredes — 10 pCt.!

Der udfoldes i Paris en storartet Godgjørenhed. Den spejdende Aand er paa Færde overalt for at opspore Trangen og for at søge at lindre den. Af al den Godgjørenhed, der udvises, er ingen smukkere og mere berettiget end den, der udvises mod Børnene, og den Virksomhed, der gaar ud paa at forskaffe de uskyldige, uægte Børn en virkelig Fader og en virkelig Moder, som ved Loven ere forpligtede til at sørge for dem, fortjener Anerkjendelse og Tak.

Det er i denne Retning, at Selskabet „*la société de Saint-François-Régis*“ virker, og det har i denne Retning opnaaet et storartet Resultat.

Det er nemlig i overmaade mange Tilfælde kostbart at faa en illegitim Forbindelse forandret til lovligt Ægteskab. Først er der alle de samme Udgifter som ved Indgaaelsen af et almindeligt Ægteskab, saaledes Stempel- og Indregistreringsgebyr, men hertil kommer mange andre Udgifter, naar det er en illegitim Forbindelse og navnlig naar der er Børn, idet mange forskellige Dokumenter skulle skaffes tilveje, og det tidt langvejs fra og med meget Bryderi. Allerede den franske Lovgivning søger

at komme de Trængende til Hjælp i denne Retning, idet de ved Lov af 10de December 1850 ere fritagne for Stempel- og Indregistreringsgebyr, naar de paa den i Loven foreskrevne Maade kunne præstere Bevis for, at de ogsaa virkelig ere Trængende. Denne Lovbestemmelse er bleven en stor Hjælp for *la société de Saint-François-Régis*, der allerede blev stiftet i Paris i Aaret 1826. Som Trængende betragter denne Forening de Samme, der efter Loven af 10de December 1850 anses som Trængende, nemlig dem, der betale mindre end 10 Frcs. i direkte Skatter, og som kunne fremvise et Fattigbevis, der udliveres af Politikommissæren og forsynes med Fredsdommerens Paategning. Ligeoverfor disse Trængende paatager Foreningen sig da at tilvejebringe alle Dokumenter, saasom Notarialattester, Bevis for Forældrenes Samtykke, naar det er Mindreaarige, der ville indgaa Ægteskab, og mange andre forskjellige Attester, og den afholder da alle de dermed forbundne Omkostninger, som kun sjældent kunne bestrides med 10 à 12 Frcs, de løbe meget let op til 25 à 50 Frcs, ja undertiden til over 100 Frcs. Man maa nemlig erindre, at kun en Del af de Fattige i Paris ere fødte i denne By. Mange komme fra Provinserne og fra Udlandet. Naar de have levet en Del Aar i Paris have de efterhaanden brudt al Forbindelse med deres Fødested, og kun Faa af dem vide da til hvem de skulle henvende sig, for at skaffe de nødvendige Dokumenter tilveje; Mange af dem kunne ikke skrive og have ofte nogle højst forvirrede Begreber angaaende deres Fødested, Fødselsdag og meget Andet, hvorom der saa let i slige Tilfælde kan blive Spørgsmaal. *La société de Saint-François-Régis* tager da Alt paa sig, den besørger Korrespondancen og afholder alle Udgifter. Jeg tør for-

øvrigt paa dette Sted ikke undlade at bemærke, at jeg har hørt Selskabets Sekretær udtale, at det navnlig var forbundet med Vanskeligheder at skaffe de nødvendige Dokumenter til Veje fra forskjellige tyske Lande og fra Danmark.

Nogle faa Tal ville være tilstrækkelige for at vise den storartede Virksomhed, der udfoldes af denne Forening. Siden dens Stiftelse i 1826 og indtil 31te December 1874 har den havt 61,126 illegitime Forbindelser under Behandling. Naturligvis have ikke faa af dem, der saaledes have henvendt sig til Foreningen med Anmodning om Bistand, ved nærmere Undersøgelse vist sig ikke at være værdige til dens Hjælp; men Foreningen har dog i det angivne Tidsrum af det anførte Tal bragt 52,530 lovlige Ægteskaber i Stand og derved ere 28,991 Børn blevne legitimerede. I Aaret 1874 har den havt 1932 Forbindelser under Behandling og heraf er ved dens Hjælp 1488 blevne forandrede til lovlige Ægteskaber, hvorved 655 Børn ere blevne legitimerede. Dens Udgifter i dette Aar løb op til 19,706 Frcs 85 Cent. Kun 4 af det nævnte Antal Ægteskaber i 1874 faldt paa de andre Departementer, medens de øvrige 1484 faldt paa Departementet Seine.

At der er en religiøs Aand udbredt over denne Forening skjønnes bedst deraf, at den lægger stærk Vægt paa, at det borgerlige Ægteskab, — det er jo det borgerlige Ægteskab, der i Frankrig fordres af Staten, — efterfølges af en kirkelig Vielse, som ikke paabydes af Staten. Men at dens Formaal dog navnlig er et socialt ses bedst deraf, at den ikke indskrænker sig til at virke for Katholiker; saaledes paatog den sig i 1874 Omkostningerne ved et Ægteskab mellem Israeliter.

Det kunde maaske endnu interessere at erfare, hvor gamle disse illegitime Forbindelser vare paa den Tid, de gjennem Foreningen forandredes til lovlige Ægteskaber:

2	vare over 25 Aar gamle
13	mellem 20 og 25 Aar gamle
15	— 15 og 20 - —
51	— 10 og 15 - —
106	— 5 og 10 - —

Resten var yngre Forbindelser, i hvilken Henseende det dog maa erindres, hvad ogsaa alt tidligere er bemærket, at uagtet Foreningens Hovedopgave er at forandre Konkubiner til Ægteskaber, saa paatager den sig dog ogsaa af og til Udgifterne ved Ægteskabers Indgaaelse for Trængende, som ikke have levet sammen, naar Foreningen anser dem for særdeles værdige til Hjælp.

Jeg begyndte ganske vist disse Linjer med den Bemærkning, at det ikke var Hensigten at tilraade Oprettelsen af en Forening til Stiftelse af Ægteskaber. Men jeg kan dog ikke undlade at slutte med en Henstilling, om der ikke ogsaa i vort Samfund af og til, ja maaske temmelig hyppigt, kunde være Grund for Godgjørenheden til at have Opmærksomheden henvendt paa de uægte Børn. — At søge at faa Ægteskab bragt tilveje mellem de uægte Børns Forældre, hvor dette ikke kan komme i Stand paa Grund af pekuniær Nød, vilde dette ikke være en Opgave for Godgjørenheden og vilde særligt ikke Kjøbenhavns Understøttelsesforening med fuld Ret kunne anvende en Del af de den betroede Midler i denne Retning?